

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 26. januar 2023.godine

RTS- Grujičić: Situacija sa zakazivanjem specijalističkih pregleda bolja nego pre, ali nije potpuno dobra

BLIC- OVA VAKCINA SE PRIMA SAMO KAO BUSTER! Profesor Todorović za "Blic" objašnjava kakva je procedura ako želite da se VAKCINIŠETE "dvovalentnim Fajzerom" i kome se isključivo preporučuje

BLIC- "KADA SE BOLEST OTKRIJE NA VREME VELIKE SU ŠANSE ZA IZLEČENJE!" U niškom Domu zdravlja za godinu i po dana urađeno skoro 150.000 PREVENTIVNIH PREGLEDA

N1- Tužilaštvo će ipak krivično goniti KC Vojvodine u slučaju preminulog pacijenta

RTV- Škodrić: Lek za dijabetes Ozempic kupuju za mršavljenje, to je pogrešno

NOVOSTI- JAJNE ĆELIJE STIŽU I IZ ČEŠKE: Za nekoliko dana počinje vantelesna oplodnja sa donorskim materijalom

Grujičić: Situacija sa zakazivanjem specijalističkih pregleda bolja nego pre, ali nije potpuno dobra

Situacija sa zakazivanjem pregleda kod specijaliste je bolja što je bila, ali nije još uvek potpuno dobra, rekla je za RTS ministarka zdravlja Danica Grujičić. Istakla je do 31. avgusta svaka bolnica u Srbiji imati skener i da do tad 55 skenera treba da uđe u upotrebu. Dodala je da su spiskovi najboljih mladih studenata i učenika medicine napravljeni i da bi novi krug zapošljavanja trebalo da počne u februaru.

Ministarka zdravlja Danica Grujičić je, govoreći o promeni načina zakazivanja pregleda kod specijaliste, rekla da je situacija bolja nego što je bila, ali da još uvek nije potpuno dobra.

Dodala je da se prate pojedine klinike i da su primetili za gastroenterologiju i endoskopiju nema dovoljno termina i da u takvim slučajevima poziva direktore centara.

"Dešava se negde da je zaista objektivno da im od tri gastroskopa ne rade dva ili od dva kolonoskopa ne radi jedan ili nijedan, tako da sada moramo videti i hitno nabaviti tu opremu koja je neophodna, posebno za preglede koji se ne mogu obaviti na drugi način", navela je Grujičićeva.

Istakla je da će, što se tiče operacija, Institut za ortopediju "Banjica" verovatno kompletno izaći iz zbrinjavanja traume kada bude počela rekonstrukcija i da se do juna neće vraćati.

"Svi ostali kliničko-bolnički centri u Beogradu i posebno po unutrašnjosti, ortopedi moraju da završe praktično traumu. Ono što sam sada tražila, to je da zajedno sa prof. Sanjom Škodrić, to je da RFZO proveru prvo koliko ortopedskih sala ima u svakoj opštoj bolnici, koliko ortopeda sposobnih da kvalitetno obave operaciju imaju i na osnovu toga ćemo proceniti koliko ko može i da operiše", objasnila je Danica Grujičić.

Ministarka zdravlja je dodala da je lista jedinstvena i da će nekim pacijentima možda biti ponuđeno da urade operaciju u Požarevcu ili u Kragujevcu, a oni koji budu insistirali da budu operisani na "Banjici", biće operisani onda kada stignu na red.

"'Banjica' je bila 2019. godine zaista svela tu listu čekanja bukvalno na godinu dana, a onda je došla korona. Korona ne može biti izgovor za sve. Malo su se pojedine kolege, naravno, ne svi, jedni su ginuli u kovid sistemu, u urgentnim centrima, a drugi su to imali kao izgovor da ne moraju da rade. Korona je prošla, prema tome, moraju maksimalno da se daju u pogon da bi se te liste čekanja smanjile", poručila je Grujićićeva.

"Pola sata po pregledu – to je realno za magnetnu rezonancu"

Istakla je da je veliki problem i sa magnetnom rezonancom i da je tražila kompletan spisak svih pacijenata koji su zakazali taj pregled do kraja godine.

"Pola sata po pregledu, to je nešto što je realno. Znači, u dve smene može da se uradi najmanje 24 pregleda. Pritom, ja ne znam kako je moguće da dve magnetne rezonance u Kliničkom centru (Srbije, prim. red.) odrade 12.000 pregleda, a sve ostale daleko manje. Prema tome, videćemo u čemu je problem, da li baš moraju sve sekvence da se rade kod svakog pregleda ili ne. Naravno da su najdelikatniji onkološki pacijenti gde od dopisa radiologa bukvalno zavisi terapija", napomenula je Grujićićeva.

Očekuje da će se zakazivanja normalizovati u drugoj polovini februara, a da je već malo lakše u drugoj polovini januara.

"Onog trenutka kad smo otvorili sve termine i kad smo otvorili sve datume, tog trenutka su lekari opšte prakse po 60 pacijenata zakazivali da bi samo napisali uput. Nije ni to dobro rešenje i ono što je jako važno, radimo na novoj digitalizaciji. Nisam zadovoljna postojećim sistemima i kada je u pitanju zaštita podataka i kada je u pitanju činjenica da lekari opšte prakse ne mogu da vide nalog za svog pacijenta koji je napisao specijalista kome su oni to poslali. Oni to moraju da vide u svom kompjuteru i sada radimo na tome", istakla je ministarka zdravlja.

Danica Grujičić je napomenula da će do 31. avgusta svaka bolnica imati skener i da do tad 55 skenera treba da uđe u upotrebu.

"Imamo još četiri nova linearna akceleratora su počela da rade sad u decembru u Kragujevcu i Nišu i sad u januaru u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije. Ono što želimo, to je i da u Nišu i u Kragujevcu u narednom periodu zamenimo još po jedan linearni akcelerator koji je stariji od 10 godina i onda ćemo zaista imati jedan pristojan broj linearnih akceleratora, bar radijaciona onkologija će da bude takva da ne mora da se čeka više od nedelju dana, a nedelju dana nije čekanje", rekla je ministarka.

"Moždana smrt je bespovratni gubitak funkcije mozga, čovek je praktično mrtav"

Dodala je da moraju da se organizuju konzilijumi pošto pacijenti tu gube vreme, kao i transplantacije, za koje je navela da mora da se napravi plan i da je jako važno da se na vreme dijagnostikuje moždana smrt.

"Moždana smrt je bespovratni gubitak funkcije mozga i moždanog stabla i nema povratka. Čovek je praktično mrtav, srce radi automatski još neko vreme", navela je Danica Grujičić.

Objasnila je da je Srbija mala zemlja koja ima jako veliki broj perfektnih hirurga i da nije važno gde će pacijent dobiti organ i da će se transplantacije raditi tamo gde je osposobljena ekipa.

"Ono što je dobro, to je da je za jetru jedinstvena lista čekanja, 36 mislim da čeka srce. I to isto ekipa koja zna eksplantaciju, implantaciju, nema nikakvih problema. Međutim, kada je u pitanju bubreg, nije dobra situacija. Ja ću insistirati da se napravi jedinstvena lista, a ne jedna u Vojvodini, jedna na VMA, jedna u Kliničkom centru Srbije. To je nedopušteno", poručila je Grujičićeva.

Govoreći o lečenju pacijenata u inostranstvu, ministarka Grujičić je rekla da je Ministarstvo zdravlja imalo fond za upućivanje u inostranstvo i da nema nikakvog razloga da se ministarstvo time bavi.

"Čitavu infrastrukturu za upućivanje pacijenata ima fond. Međutim, ne možete sada kada su nove tehnologije u pitanju, kada se potpuno promenila medicina u poslednjih 20 godina držati se pravilnika kao pijan plota koji je star 30 godina. Znači, moraće, i ja sam razgovarala sa prof. Škodrić, malo da prošire kriterijume. Ako imamo jedan ili dva slučaja godišnje, ne možemo steći dovoljno iskustva da pacijent u našim rukama bude bezbedan, neka ide u inostranstvo", navela je Danica Grujičić.

Istakla je i da će oni koji mogu da se zbrinu u Srbiji, a žele da se leče u inostranstvu, to morati da učine o sopstvenom trošku, ali da je za one koji ne mogu, realno da se pošalju na lečenje u inostranstvo.

"Mi ćemo gledati, ove godine nismo mogli u ovom trenutku, ali kad bude rebalans budžeta, tu svotu novca mi ćemo proslediti Republičkom fondu koji ima svoju infrastrukturu. Drugo, mi smo doskora slali na analize genetske, plaćali po 2.500 evra da bi konstatovali pre mesec dana da dve institucije u Srbiji, Institut za onkologiju i radiologiju Srbije i Institut za genetska istraživanja mogu da urade u zemlji", rekla je Grujičićeva.

"Ne može fond da odbije fibrozu pluća koja je za transplantaciju"

Govoreći o hitnim slučajevima, istakla je da treba da se reaguje onog trenutka kada svi lekari konstatuju da je za transplantaciju.

"Ne može fond da odbije fibrozu pluća koja jeste za transplantaciju. Znači, postoje svi konzilijumi, pacijent prošao i onda zato što nije cistična fibroza, pogotovo ako se radi o osobi koja može da izdrži transplantaciju u tom trenutku. Znači, ne smemo dozvoliti da dolaze u hitno stanje. Moraćemo tako da se organizujemo, ja nemam razloga da lažem. Fond mora da proširi indikacije za upućivanje u inostranstvo", navela je ministarka zdravlja.

Govoreći o zapošljavanju najboljih studenata medicine i najboljih srednjoškolaca, Grujičićeva je rekla da su spiskovi već napravljeni i da bi zapošljavanje trebalo da počne u februaru.

"Nije uvek srednja ocena merilo. Mi to jako dobro znamo i zato moramo gledati i neka druga merila, a kasnije ćemo videti još. Ima jako puno ljudi koji nikako da uspeju i sa visokim prosecima, koji nikako da uspeju u tih 20 u Nišu, 50 u Beogradu i tako, videćemo da raspišemo, naravno uz dozvolu Ministarstva finansija. S druge strane, napravili smo prvi put analizu. Nama masa ljudi ide u penziju za desetak godina, da ne kažem, sad sam tražila u naredne dve godine koliko ide. Ja moram da popunjavam na vreme mladim ljudima da bi ti mladi ljudi stekli iskustvo i da jednostavno pacijenti ne oseće odlazak", poručila je Grujičićeva.

Navela je da se mora "ući u narod" sa lekarima opšte prakse, sa porodičnim lekarima koji će biti dobro edukovani i njih moramo motivisati da rade.

Inspekcija u bolnici u Šapcu zbog preminule bebe

Inspekcija Ministarstva zdravlja je bila u bolnici u Šapcu u kojoj je rođena beba koja je 10. januara preminula nakon porođaja.

Ministarka Grujičić je rekla da je dete rođeno u dobrom stanju i da je u Tiršovu došlo u jako lošem stanju.

"Oni su uradili sve što su mogli. Nisu mogli da spasu dete. Šta se desilo u međuvremenu, ići će spoljašnji stručni nadzor. Unutrašnji je završen, nisu videli greške. Videćemo šta će reći spoljašnji stručni nadzor. To je jedino objektivna ocena onoga što se desilo kada porodica nije zadovoljna načinom lečenja", rekla je Danica Grujičić.

OVA VAKCINA SE PRIMA SAMO KAO BUSTER! Profesor Todorović za "Blic" objašnjava kakva je procedura ako želite da se VAKCINIŠETE "dvovalentnim Fajzerom" i kome se isključivo preporučuje

Srbija je od Republike Slovačke dobila donaciju vakcina proizvođača Fajzer protiv kovida-19, koja se sastoji od 300.000 doza bivalentnih vakcina prilagođenih varijanti Omikron i 20.000 doza originalne vakcine protiv kovida-19. Epidemiolog prof.dr Branislav Todorović kaže za "Blic" da vakcinu treba da prime svi oni koji imaju hronične bolesti bez obzira na uzrast, svi oni koji su u riziku, ali i podseća da to mogu učiniti samo oni koji su do sada primili najmanje tri doze.

Naime, ova vakcina sadrži sojeve BA.4 i BA.5 koji su uveliko kod nas u cirkulaciji, te se smatra da će ova buster doza pomoći ovim rizičnim grupama. Ali, ne može je primiti onaj ko je delimično vakcinisan.

- Moj savet je da osetljiva grupa ljudi primi vakcinu, ali podsećam da to mogu samo oni koji su već primili najmanje tri doze. Bez obzira koju god vakcinu da ste primili u prethodnom periodu, važno je da ste primili najmanje tri doze i da ovo dođe kao buster. Onaj ko je nekada primio dve doze, ovu sada ne treba da prima. Trenutna količina kojom raspolažemo sasvim je dovoljna da sačuvamo najugroženije. Podsećam, korona i dalje cirkuliše i tu su naši hronični bolesnici osetljivog imuniteta najviše ugroženi - kaže profesor Todorović.

Ova vakcina dolazi nam upakovana u kutiji sa šest ampula, koje je potrebno odmah iskoristiti. O čemu se radi, objašnjava profesor Todorović.

- To nije samo za nas, već svugde je tako i nije nikakva tajna, niti ima nečeg spornog. Ako ne iskoristite svih šest odmah, može se baciti, ali ja verujem da je organizovano sve kako treba na vakcionalnim punktovima. Što se interesovanja tiče, vakcine su tek stigle do domova zdravlja, pa verujem da će svi oni koji su u riziku doći na vakcinaciju - kaže profesor Todorović.

Vlada Srbije, takođe podseća da je vakcinacija jedini dokazano efikasan način sprečavanja pojave teških formi bolesti, hospitalizacije i smrtnih ishoda, naročito kod najosetljivih kategorija stanovništva kao što su stariji od 50 godina i osobe sa oslabljenim imunitetom iz bilo kog razloga.

- Vakcinacija je vid odgovornog ponašanja prema sebi, sopstvenom zdravlju i zdravlju svojih najmilijih. Na svim punktovima za vakcinisanje u Republici Srbiji u svakom trenutku postoji dovoljna količina vakcina, a ovom prilikom još jednom apelujemo na građane da budu odgovorni i da se vakcinišu, navedeno je nedavno u saopštenju Vlade Srbije.

Osim Fajzerovih vakcina, na raspolaganju su nam i Moderninine vakcine. Kako je ranije saopšteno, vakcine sadrže tri varijante omikron soja korona virusa, ali i originalni virus iz Vuhana.

U pitanju su vakcine koje su prilagođene novim dominirajućim tipovima koji su prisutni u Evropi. Bivalentna vakcina je prema rečima lekara dobra vakcina, posebno za hronične stare bolesnike, kao i hronične bez obzira na uzrast. Takođe, svako ko hoće, ko smatra da će mu vakcina pomoći u očuvanju zdravlja, iako nije rizična grupa, može da se vakciniše ako je ispunio uslov da već ima tri doze.

Kraken je možda u Srbiji

Nova podvarijanta omirkon soja pod nazivom XBB.1.5 širi se ubrzano po SAD, stigla je uveliko i do Evrope, Crna Gora je izolovala pre nekoliko dana, te je moguće da je uveliko već prisutan i u Srbiji!

Ono što karakteriše ovaj podsoj, pompezno nazvan "Kraken", po džinovskom čudovištu oktopodu iz nordijske mitologije koje je svojim pipcima potapalo brodove i ubijalo mornare, jeste neverovatno brzina širenja i lakoća prenosa. Ipak, što se simptoma tiče i kliničke slike, u ovom trenutku nema podataka da je došlo do većih odstupanja i da je ovaj podsoj opasniji od prethodnih.

Podsetimo, ova podvarijanta XBB.1.5. u SAD je u jednoj nedelji duplirala broj zaraženih u Americi, pa tako zbog svoje virulencije pretili da postane dominantna u svetu.

"KADA SE BOLEST OTKRIJE NA VREME VELIKE SU ŠANSE ZA IZLEČENJE!" U niškom Domu zdravlja za godinu i po dana urađeno skoro 150.000 PREVENTIVNIH PREGLEDA

U Domu zdravlja Niš za godinu i po dana urađeno je skoro 150.000 preventivnih pregleda na rano otkrivanje raka, debelog creva, raka grlića materice, raka dojke, kao i skrininga na depresiju, kardiovaskularnih bolesti i dijabetes. Prema rečima direktora Doma zdravlja u Nišu, prof.dr Milorada Jerkana, preventivni pregledi su važni jer svako otkrivanje bolesti u ranoj fazi pomaže da se na vreme uključi adekvatna terapija ali i da dođe do izlečenja.

U razgovoru za "Blic" profsr Jerkan objašnjava da je u periodu od 10.jula 2021. do 21. januara ove godine po Planu preventivno-promotivnih aktivnosti koji se radi u skladu sa Kalendarom zdravlja na mesečnom nivou, realizovan veliki broj akcija u Nišu, kako u gradskom i prigradskom području tako i u selima.

- Urađeno je 10.751 skrininga na dijabetes, 7.705 skrininga na kardiovaskularne bolesti, 7.514 skrininga na kolorektalni karcinom i tom prilikom 369 pacijenata imalo FOBT pozitivno, od toga 215 žena i 154 muškaraca. Oni su dalje upućeni na dodatne procedure. Urađeno je 9.099 skrininga na karcinom grlića materice (PAPA test) od toga sa pozitivnim nalazom bilo je 169 žena koje su dalje poslate na lečenje. Urađeno je 7.088 mamografskih pregleda i 3.528 ultrazvučnih pregleda dojke, i 18. 645 edukacija za samopregled dojki. Intenziviranjem preventivnih pregleda kao i aktivnostima na skringe u pomenutom periodu urađeno je ukupno 149.749 pregleda - objašnjava profesor Jerkan.

Prema aktuelnim pokazateljima, veliki broj građana zainteresovan je za preventivne preglede, što je dobro, jer su na ovaj način mnoge bolesti zaustavljene da se dalje šire.

- Sve što se otkrije na vreme i u ranoj fazi ima veliku šansu da se izleči. Dobro je što su ljudi toga svesni, što dolaze na preglede koje spašavaju živote, i nekako mi se čini da kada je ovako organizovano, da su motivisani da dođu, nego što bi se neko uputio sam tek tako. Naravno uvek je dobro kada ne otkrijete ništa, kada vidite da su ljudi zdravi, ali znamo da ima bolesti koje ne daju nikakve simptome, pa se otkrije kasno. Preventivni pregledi su izuzetno važni i mi na tome radimo godinama - objašnjava profesor Jerkan.

Kovid je i dalje tu

Korona i dalje cirkuliše, dodaje profesor Jerkan i poziva na vakcinaciju sve ugrožene i osetljive grupe, koje bi primile svoju buster dozu.

- Oni koji su u riziku, bez obzira koliko godina imaju, treba da se vakcinišu. Naravno, tu najstariji sugrađan mogu biti i u problemu pa će njima vakcina pomoći da se zaštite. Naravno, podsetio bih i na MMR vakcinaciju, jer ne smemo nikako dopustiti da nam se ponovi oscenario iz 2017. i 2018. kada smo imali epidemiju malih boginja. Svaki roditelj koji ima neku nedoumicu treba da razgovara sa pedijatrom a ne da se informiše putem interneta - poručuje profesor Jerkan.

The screenshot shows a news article on the N1 website. The main headline is "Tužilaštvo će ipak krivično goniti KC Vojvodine u slučaju preminulog pacijenta". The article text below the headline reads: "Apelaciono javno tužilaštvo u Novom Sadu naložilo je Višem javnom tužilaštvu u tom gradu da nastavi krivično gonjenje Kliničkog centra Vojvodine, a po prijavi doktorke Mirele Erić zbog sumnje na nesavesno lečenje njenog brata Nebojše Erića tokom pandemije koronavirusa u julu 2020. godine, o čemu je N1 nedavno pisao." The article is accompanied by a photo of the KCV building. To the right of the main article is a sidebar with "NAJNOVIJE VESTI" (Latest News) featuring several short news items with thumbnails. The website has a purple header with the N1 logo and navigation links. There are also promotional banners for "NAJVEĆI GUBITNIK" and "HERBIKO ZA SVAKI KASALJ" visible on the page.

Tužilaštvo će ipak krivično goniti KC Vojvodine u slučaju preminulog pacijenta

Apelaciono javno tužilaštvo u Novom Sadu naložilo je Višem javnom tužilaštvu u tom gradu da nastavi krivično gonjenje Kliničkog centra Vojvodine, a po prijavi doktorke Mirele Erić zbog sumnje na nesavesno lečenje njenog brata Nebojše Erića tokom pandemije koronavirusa u julu 2020. godine, o čemu je N1 nedavno pisao.

Tužilaštvo je krivičnu prijavu doktorke Erić krajem prošle godine odbacilo, a na osnovu Izveštaja o vanrednom spoljnom nadzoru rada Kliničkog centra. U tom izveštaju, između ostalog, navodi se da „uvidom u medicinsku dokumentaciju nisu utvrđeni nedostaci u lečenju pacijenta Nebojše Erića“.

Doktorka Erić, ujedno i profesorka Medicinskog fakulteta u Novom Sadu, kaže da veruje da je istupanje u javnost imalo veliki uticaj da Apelaciono tužilaštvo usvoji njen prigovor i donese ovakvu odluku.

„Očekujem da ću i ja biti pozvana da dam izjavu i da će istraga biti sprovedena detaljno. Iznošenje dokaza bih radije ostavila za sud, ali ukoliko bude potrebe sve dokaze mogu izneti u javnost“, kaže doktorka Erić za N1.

Sada se nada da će biti obavljen i temeljniji nadzor nad radom Kliničkog centra, a samim tim i do istine o tome da li je ili ne njen brat u toj ustanovi adekvatno lečen.

„Svesna sam da je ispred mene još dug put do istine, ali se nadam da će pobediti profesionalizam, savest, etika i činjenice, jer u pitanju je ono što je najvrednije, a to je ljudski život“, dodaje ona za N1.

Podsećamo, brat doktorke Erić, Nebojša Erić, primljen je u Klinički centar Vojvodine početkom jula 2020. godine sa obostranom upalom pluća, da bi kroz nekoliko dana preminuo. Doktorka Erić tvrdi da je nesavesno lečen, odnosno da nije dobijao odgovarajuću terapiju kada je to bilo ključno za njegovo stanje, zbog čega je još u februaru 2021. godine podnela krivičnu prijavu protiv više lekara Kliničkog centra.

U martu te godine obavljena je unutrašnja kontrola rada koja nije pokazala propuste u radu, dok je spoljnu kontrolu Ministarstvo zdravlja tražilo tek u julu 2021. godine. Ta kontrola je obavljena tek kroz godinu dana, u septembru 2022. godine, nakon čega je izveštaj dostavljen u Više javno tužilaštvo u Novom Sadu, posle čega je usledilo odbijanje krivične prijave doktorke Erić.

Škodrić: Lek za dijabetes Ozempic kupuju za mršavljenje, to je pogrešno

BEOGRAD - Nestašica leka "Ozempic" je nastala jer ga ljudi masovno kupuju za mršavljenje, iako je taj lek namenjen za dijabetes, rekla je danas direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić.

Ona je kazala da se taj lek izdaje na recept, a da ga je država obezbedila dijabetičarima o trošku fonda, te da ne može da se spreči njegovo uzimanje u apotekama.

"Ogromna je potražnja za tim lekom, ljudi ga kupuju za mršavljenje, a on ima neželjena dejstva i namenjen je dijabetičarima. Problem nije sa nabavkom, već sa proizvodnjom, jer ga nema dovoljno. Radimo na tome da sprečimo neracionalno korišćenje tog leka, inspekcija Ministarstva zdravlja i RFZO su krenule u kontrolu", poručila je Škodrić.

Ona je apelovala na građane koji nemaju dijabetes da ne kupuju taj lek.

"Ne može se koristiti taj lek bez pauze, a nakon upotrebe leka dolazi do vraćanja kilaže i to je samo jedan od neželjenih dejstava ukoliko se ne upotrebljava u skladu sa namenom", naglasila je direktorka RFZO.

JAJNE ĆELIJE STIŽU I IZ ČEŠKE: Za nekoliko dana počinje vantelesna oplodnja sa donorskim materijalom

SA spermatozoidima donora, ali iz banke reproduktivnog materijala Klinike za ginekologiju i akušerstvo samo nekoliko dana pre nego što su stigle donirane jajne ćelije iz Španije, potvrđena je prva trudnoća.

U GAK Višegradska gde je juče predstavljen program VTO sa prvih šest donorskih ćelija iz inostranstva koje su stigle u Srbiju, rekli su da u domaćoj banci od osnivanja 2019. nisu imali nijednu donaciju jajnih ćelija, već svega pet donatora spermatozoida.

Postupak vantelesne oplodnje sa materijalom iz inostranstva počće u naredna tri-četiri dana i žene su trenutno u fazi pripreme. Za četiri, postupak će biti urađen u UKCS, a za dve u GAK "Narodni front".

Do sada se u našoj zemlji za VTO sa reproduktivnim materijalom iz uvoza prijavilo oko 500 parova i žena bez partnera. Ovo je prvi, donirani i uvezeni materijal koji je stigao u Srbiju od 10. decembra, otkad je počelo prijavljivanje za donorske reproduktivne ćelije.

- Nacionalna politika porasta nataliteta jedan je od prioriteta države, a mi smo ovaj proces ozakonili. Do sada nije postojala mogućnost ni samostalnog plaćanja donorstva iz inostranstva - rekla je Sanja Radojević Škodrić, direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

- Zemlje koje imaju razvijene banke, takođe uvoze jer nemaju potreban reproduktivni materijal.

Dosad su potpisani ugovori sa dve banke u Španiji, dve u Danskoj i od juče sa jednom češkom. Direktorka RFZO navela je da se završavaju ugovori i sa sedam državnih i 15 privatnih klinika u Srbiji u kojima će se raditi VTO, a parovi i žene bez partnera mogu da biraju jednu od klinika.

- Ponosni smo što je u našoj Klinici nacionalna banka, jedna od retkih u Evropi i svetu, ali treba da radimo na promociji naših donora i da manje uvozimo iz inostranstva, iako je to velika olakšica za naše pacijente, jer neće morati da odlaze u druge zemlje - rekao je profesor. dr Aleksandar Stefanović, direktor ove ustanove.

Mirsad Đerlek, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja, rekao je da je bezbeden novac za VTO sa donorskim materijalom za 1.500 parova, a ukoliko bude potrebe, izdvojiće se i dodatna sredstva.

Proces VTO sa donorskim ćelijama košta 7.000 evra.

Svaka deseta bez partnera

OKO 10 odsto od 500 prijavljenih za VTO iz doniranog materijala su žene bez partnera koje sada prvi put imaju mogućnost VTO o trošku države do 45 godine starosti. Starije od 45, odnosno do 50, takođe mogu da se prijave, ali uz samostalno plaćanje. Prijavljuju se putem e-uprave.